

**Ministerstvo investícií,
regionálneho rozvoja a informatizácie SR**
Štefánikova 15
811 05 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

V Bratislave, dňa 08.10.2021

OTVORENÝ LIST STAROSTOV A PRIMÁTOROV MIEST A OBCÍ SLOVENSKA A VÝZVA K ROKOVANIAM

Vážená pani ministerka, vážený pán minister,

obraciame sa na Vás ako starostovia a primátori obcí a miest Slovenskej republiky, ktorí sú znepokojení aktuálnou situáciou, nečinnosťou jednotlivých ministerstiev ako riadiacich orgánov a ktorí nesúhlasia s viacerými zrealizovanými krokmi a rozhodnutiami.

Zo dňa na deň v našich obciach a mestách sledujeme eskalujúcu sa nervozitu obyvateľov, pričom my starostovia a primátori sa snažíme o zjemnenie pretrvávajúceho tlaku, nakoľko sme spojovacím mostom medzi obyvateľmi a vládou Slovenskej republiky. Na jednej strane sa snažíme upokojiť situáciu permanentne vyvolávanú vládnu koalíciou, na strane druhej sa cítime bezmocní z dôvodu nečinnosti príslušných riadiacich orgánov, resp. z dôvodu nestotožnenia sa s jednotlivými zrealizovanými krokmi a rozhodnutiami, ktoré podľa nášho názoru obchádzajú vôľu obyvateľov a nemajú nič spoločné s rozvojom našej krajiny, ani s ochranou záujmov našich obyvateľov a ani s ochranou prírody našej krajiny.

Dovolíme si skonštatovať, že drvivá väčšina z nás – starostov a primátorov – sme čestní a féroví starostovia a primátori, ktorí vždy budú stáť za svojimi obyvateľmi, chrániť ich zdravie, ich životnú úroveň a prostredie, v ktorom žijú, ich oprávnené záujmy, a to bez rozdielu „politického trička“, bez rozdielu, koho si obyvatelia zvolili v parlamentných voľbách. Vnímame rozčarovanie a nespokojnosť našich obyvateľov a v niektorých prípadoch až ich zúfalstvo, a keďže je v našom prioritnom záujme zlepšiť postavenie našich obyvateľov, ich podmienky pre život a životnú úroveň, rozhodli sme sa pristúpiť k sformulovaniu našich požiadaviek, ktoré Vám touto cestou predkladáme.

A. APEL NA MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SR

My starostovia a primátori najlepšie vieme, v akých podmienkach zastávame a vykonávame naše funkcie a čo všetko musíme pre stopercentné fungovanie samosprávy každodenne podstupovať. V súčasnosti samých seba vnímame akostarostov, ktorí majú vo svojich pracovných stoloch pripravené projekty na podanie, avšak absentujú výzvy z dôvodu nečinnosti príslušného riadiaceho orgánu, ktorým je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Pripravené projekty sú bezprostredne spôsobilé zlepšiť životné podmienky a úroveň našich obyvateľov, keďže sa týkajú predovšetkým vybudovania kanalizácií, vybudovania ciest a komunikácií, zateplenia domov a bytových domov, pitnej vody, vybudovania ihrísk a verejných priestranstiev, separovania a lepšieho spracovania odpadov a pod. – toho, čo obyvatelia najviac potrebujú a po čom najviac volajú.

My, starostovia a primátori, sme pripravení byť nápomocní; jediné, čo k zrealizovaniu predmetných projektov potrebujeme, je vypísanie príslušných výziev a súčasne efektívny a menej formalistický proces predkladania výziev a následného vyhodnocovania projektov.

Je neospravedliteľné, že nečinnosť Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a jeho predstaviteľov, ktorí v minulosti výrazne a ostentatívne kritizovali systém čerpania prostriedkov Európskej únie, dovedla Slovenskú republiku na posledné miesto, čo sa týka tempa čerpania prostriedkov z eurofondov v rámci celej Európskej únie. Vzhľadom na uvedené sme sa rozhodli vyzvať vládu Slovenskej republiky a v tomto prípade Vás, pani Remišová, ako ministerku investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a súčasne podpredsedníčku vlády Slovenskej republiky, aby ste začali konať v záujme našich obyvateľov a neobchádzali nás a našich občanov pri svojich krokoch a rozhodnutiach.

B. APEL NA MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR

Rovnako sa tak nestotožňujeme ani s prístupom pána Budaja ako ministra životného prostredia a žiadame Vás, pán minister, o prehodnotenie niektorých Vašich krokov a rozhodnutí. Ako konkrétny a aktuálne rezonujúci príklad uvádzame nekonceptčné zaraďovanie území našich obyvateľov do systému chránených území NATURA 2000. V tomto kontexte jednoznačne deklaruujeme, že sme za ochranu prírody, k tejto by však nemalo dochádzať „od stola“, bez účasti dotknutých obyvateľov a ich starostov a primátorov.

Ochrana prírody by podľa nášho názoru mala byť realizovaná odborníkmi, ktoré dotknuté územia skutočne poznajú, a to nie len z katastrálnych máp, ale z terénu, pričom k príslušným rozhodnutiam by určite nemalo dochádzať bez predchádzajúceho prerokovania a diskusie. V opačnom prípade dochádza k situáciám, kedy pozemky nachádzajúce sa za domami obyčajných ľudí, po stáročia nimi obhospodarované, sa zo dňa na deň majú stať územiami európskeho významu s druhým a tretím stupňom ochrany. To znamená nie len obmedzenie možnosti výstavby na týchto územiach, ale aj obmedzenie a stanovenie prísnych podmienok pre obhospodarovanie, hnojenie, kosenie a podobne. Predmetné pozemky sú pôdou našich starých otcov, ktorí ju najlepšie poznali a obhospodarovali v súlade s prírodou, pričom nekonceptčné administratívne rozhodnutie o zaradení tejto pôdy do systému NATURA 2000 a z toho vyplývajúce konzekvencie týkajúce sa obhospodarovania tejto pôdy môžu dotknutú pôdu a tým pádom aj našu krajinu poškodiť, čo v konečnom dôsledku môže mať okrem iného negatívny dopad aj na turizmus ako významný zdroj príjmu obyvateľov v regiónoch.

Okrem iného, akékoľvek územie nachádzajúce sa v treťom stupni ochrany musí byť najskôr ponúknuté na predaj Slovenskej republike, keďže Slovenskej republike zo zákona prislúcha k týmto územiam predkupné právo, čo obmedzuje obyčajných ľudí vo voľnej dispozícii s ich vlastníctvom a prípadný proces prevodu vlastníckeho práva komplikuje a predlžuje. Vzhľadom na uvedené, zaraďovanie týchto území našich obyvateľov do systému NATURA 2000 považujeme za komunikačne a manažérske nezvládnuté, keďže návrhy neprešli vedeckými oponentúrami a neboli reálne prerokované s dotknutými subjektmi. Javí sa nám, že celý proces sa deje unáhlene a len za účelom naplnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Komisii Európskej únie a de facto nemá nič spoločné s ochranou prírody.

Súčasne upozorňujeme aj na nekonceptný a striktno formalistický prístup riadiacich orgánov prerodielujúcich nenávratné finančné príspevky a ich jednotlivých agentúr a fondov, ako aj na prístup Environmentálneho fondu, ktorý je v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR, a ktorý v jeden týždeň zamietol stovky žiadostí zo strany samospráv o vybudovanie kanalizácie a pitnej vody na ich územiach, pričom ide len o jeden konkrétny prípad z mnohých, v ktorých došlo k zamietnutiu žiadostí čisto z formalistických dôvodov. Čerpanie prostriedkov, či už z eurofondov alebo aj zo štátnych fondov, je tak v markantnom počte prípadov len administratívnou možnosťou bez reálnej šance využiť prostriedky z týchto fondov za účelom zlepšenia životných podmienok a životnej úrovne našich obyvateľov.

Nakoľko sa naďalej odmietame pasívne prizerať na nečinnosť riadiacich orgánov a na ich nekoncepčné kroky a rozhodnutia,

t ý m t o ž i a d a m e:

- (i.) o rozbehnutie projektov a o vypísanie výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na úrovni miest a obcí, ktoré zlepšia životnú úroveň a život obyvateľov našej krajiny;
- (ii.) o zefektívnenie procesu predkladania výziev, odstránenie prílišného formalizmu pri stanovovaní podmienok pre predloženie žiadostí a pre samotné čerpanie prostriedkov, ako aj o zefektívnenie vyhodnocovania splnenia stanovených podmienok,
- (iii.) o prizvanie za rokovací stôl zo strany pani ministerky Remišovej za Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR za účelom predloženia a odprezentovania konkrétnych návrhov, čo sa týka výziev na predkladanie žiadostí o nenávratné finančné príspevky na úrovni rozvoja vidieka; a
- (iv.) o prizvanie za rokovací stôl aj zo strany pána ministra Budaja za Ministerstvo životného prostredia SR, okrem iného za účelom prehodnotenia návrhu území, ktoré majú byť zaradené do systému NATURA 2000.

V prípade, ak našim vyššie špecifikovaným požiadavkám nebude bezodkladne vyhovievané a nebudeme prizvaní k požadovaným rokovaniam, sme pripravení zmobilizovať našich obyvateľov a využiť príslušnými zákonmi anticipované prostriedky, napríklad aj právo zhromažďovať sa a vyjadrovať sa k veciam verejným, a podobne. Ako starostovia a primátori sa cítime zúfalo a bezmocne, čo nás v prípade nezlepšenia situácie k lepšiemu prinúti vyjsť do ulíc spolu s našimi obyvateľmi, ktorí za nami stoja a prejavujú nám svoju dôveru a podporu. Veríme však, že celú situáciu primárne navzájom prerokujeme a dospejeme k riešeniam prioritizujúcim našich občanov a ich príslušné garantované práva.

S pozdravom

Príloha:

- Petícia podpísaná starostami a primátormi